

ἐκ τῶν Ἱεροκλέους
καὶ Φιλαγρίου Γραμματικοῦ

Φιλόγελως

Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Συγγραφική ομάδα:

Παναγιώτα Κόκκινου, Φιλόλογος

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Κωνσταντίνα Λουτσίου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Σχεδιασμός και μορφοποίηση υλικού:

Παναγιώτα Κόκκινου, Φιλόλογος

Σχεδιασμός εξωφύλλου:

Δρ Φωτεινή Θεοδούλου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Ανάγνωση αρχαιοελληνικού κειμένου – Μουσική επένδυση:

Νίκη Σιάτη, Φιλόλογος - Ηθοποιός

Μουσική: “Charlie Chaplin Music”, Lesfm & Piano Amor

<https://lesfm.net/track/charlie-chaplin-music/>

Συντονισμός – Εποπτεία:

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Επιστημονική εποπτεία:

Γιώργος Α. Ξενής, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Παν/μιο Κύπρου

Επιστημονικός Συνεργάτης του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών

Υπεύθυνοι του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών:

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Δρ Σιμάκης Συμεού, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Μάρω Μελανίδου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

2023

Φιλόγελως ἐκ τῶν Ἱεροκλέους καὶ Φιλαργίου Γραμματικοῦ

Ο Φιλόγελως εἶναι συλλογὴ 265 ανεκδότων τῆς ἀρχαιότητος, ἡ ὁποία συγκροτήθηκε γύρω στο 450 μ.Χ. ἀπὸ τὸν Ἱεροκλέα καὶ τὸν Φιλάργιο, δύο πρόσωπα ἀγνώστα ἀπὸ ἄλλῃ πηγῇ.

Σχολαστικοί

Σχολαστικὸς καὶ φαλακρὸς καὶ κουρεὺς συνοδεύοντες καὶ ἐν τινὶ ἐρημίᾳ μέιναντες συνέθεντο πρὸς τέσσαρας ὥρας ἀγρυπνήσαι καὶ τὰ σκεύη ἕκαστος τηρῆσαι. ὥς δὲ ἔλαχε τῷ κουρεῖ πρῶτῳ φυλάξαι, μετεωρισθῆναι θέλων, τὸν σχολαστικὸν καθεύδοντα ἔξυρεν καὶ τῶν ὥρῶν πληρωθεισῶν διύπνισεν. ὁ δὲ σχολαστικὸς ψήχων ὥς ἀπὸ ὕπνου τὴν κεφαλὴν καὶ εὐρὼν ἑαυτὸν ψιλόν, ἔφη· «μέγα κάθαρμα ὁ κουρεὺς· πλανηθεὶς γὰρ ἀντ' ἐμοῦ τὸν φαλακρὸν ἐξύπνισεν.»

(Μικρὴ διασκευὴ Κ. Πούγιουρου)

Εὐτράπελοι

Εὐτράπελος φλυᾶρου κουρέως ἐρωτήσαντος· «Πῶς σε κείρω;», «Σιωπῶν», ἔφη.

Ὀκνηροί

Ὀκνηρῶν δύο κοιμωμένων εἰσελθὼν τις κλέπτης τὸ σαγίον αὐτῶν ἔλαβε. τοῦ δὲ ἐνὸς νοήσαντος καὶ εἰπόντος πρὸς τὸν ἕτερον· «Ἀνάστα, δίωξον αὐτόν», ἔφη· «Ἄφες· ὅταν ἔλθῃ λαβεῖν τὴν τύλην, κρατοῦμεν αὐτὸν οἱ δύο.»

Σχολαστικοί

	<u>Γλωσσικές παρατηρήσεις</u>
Σχολαστικός καὶ φαλακρός καὶ κουρεύς συνοδεύοντες καὶ ἓν τινι ἐρημίᾳ μέιναντες	σχολαστικός = ο λόγιος, ο διανοούμενος, (και κάποτε ειρωνικά) ο ψευτοδιανοούμενος, ο αμπελοφιλόσοφος συνοδεύω : σύν + ὀδεύω
συνέθεντο πρὸς τέσσαρας ὥρας ἀγρυπνήσαι καὶ τὰ σκεύη ἕκαστος τηρῆσαι.	συνέθεντο : του ρήματος συντίθεμαι = συμφωνώ
ὡς δὲ ἔλαχε τῷ κουρεῖ πρώτῳ φυλάξαι, μετεωρισθῆναι θέλων, τὸν σχολαστικὸν καθεύδοντα ἔξυρεν καὶ τῶν ὠρῶν πληρωθεισῶν διύπνισεν.	μετεωρίζομαι = αστειεύομαι, κάνω ένα αστείο καθεύδω = κοιμάμαι ξύρω = ξυρίζω διυπνίζω = ξυπνώ κάποιον
ὁ δὲ σχολαστικὸς ψήχων ὡς ἀπὸ ὕπνου τὴν κεφαλὴν καὶ εὐρὼν ἑαυτὸν ψιλόν, ἔφη· «μέγα κάθαρμα ὁ κουρεύς· πλανηθεῖς γὰρ ἀντ' ἐμοῦ τὸν φαλακρὸν ἐξύπνισεν.»	ψήχω = τρίβω ψιλός, ή, όν = άτριχος, φαλακρός ἔφη = εἶπε

1. «συνέθεντο πρὸς τέσσαρας ὥρας ἀγρυπνήσαι καὶ τὰ σκεύη ἕκαστος τηρῆσαι»:

Η συμφωνία που έκαναν μεταξύ τους οι τρεις ήρωες και ο στόχος τους ήταν ...

- (i) Να κατασκευάσουν μέσα σε τέσσερις ώρες μια πρόχειρη καλύβα, ώστε να προστατευθούν από μια πιθανή καταιγίδα.
- (ii) Να έχει βάρδια ο καθένας τους για τέσσερις ώρες, ώστε να φυλάει τα πράγματά τους καθώς οι άλλοι δύο θα κοιμούνται.
- (iii) Να ετοιμάσουν ένα νόστιμο φαγητό μέσα στις επόμενες τέσσερις ώρες, ώστε να διατηρήσουν τις δυνάμεις τους για την υπόλοιπη διαδρομή.

2. Σημείωσε στο ακόλουθο πρόγραμμα ποια βάρδια έλαχε στον κάθε χαρακτήρα.

1 ^η βάρδια	2 ^η βάρδια	3 ^η βάρδια

- α)** σχολαστικός
- β)** φαλακρός
- γ)** κουρεύς

3. «μετεωρισθῆναι θέλων, τὸν σχολαστικὸν καθεύδοντα ἔξυρεν»

Κατά τη δική του βάρδια, ο κουρέας για αστείο αποφασίζει να...

- (i) ξυπνήσει νωρίτερα από τη συμφωνημένη ώρα τον ψευτοδιανοούμενο.
- (ii) ξυρίσει τον ψευτοδιανοούμενο, καθώς κοιμόταν.
- (iii) εγκαταλείψει τον ψευτοδιανοούμενο και τον φαλακρό.

4. α) Αντιστοίχισε, τώρα, τις αρχαίες φράσεις με την απόδοσή τους στα Νέα Ελληνικά και βάλε το κείμενο στη σωστή σειρά, ώστε να μάθεις την αντίδραση του ψευτοδιανοούμενου, όταν τον ξυπνά ο κουρέας!

Αρχαίο κείμενο		Απόδοση στα Νέα Ελληνικά
1. ὁ δὲ σχολαστικὸς ψήγων ὡς ἀπὸ ὕπνου τὴν κεφαλὴν		α. εἶπε: «Μεγάλο κάθαρμα αυτός ο κουρέας!
2. καὶ εὐρῶν ἑαυτὸν ψιλόν,		β. Ο ψευτοδιανοούμενος τότε, τρίβοντας το κεφάλι του μετά από τον ύπνο
3. ἔφη· «μέγα κάθαρμα ὁ κουρεύς·		γ. Ξεγελάστηκε κι αντί για μένα ξύπνησε τον φαλακρό!»
4. πλανηθεὶς γὰρ ἀντ' ἑμοῦ τὸν φαλακρὸν ἐξύπνισεν.»		δ. και βρίσκοντας τον εαυτό του άτριχο,

β) Τι δείχνει η αντίδραση του ψευτοδιανοούμενου για τον χαρακτήρα και την ευφυΐα του;

Εὐτράπελοι

	Γλωσσικές παρατηρήσεις
Εὐτράπελος φλυάρου κουρέως ἐρωτήσαντος· «Πῶς σε κείρω», «Σιωπῶν», ἔφη.	εὐτράπελος, <i>ον</i> = χαριτολόγος, ευφυολόγος, αυτός που του αρέσει να κάνει αστεία, ο πλακατζής κείρω = κουρεύω

1. Φαντάσου ότι πας εσύ στον κουρέα/στην κομμώτριά σου και σε ρωτά «πώς να σε κουρέψω;». Δώσε τη δική σου έξυπνη απάντηση!

Οκνηροί

	<u>Γλωσσικές παρατηρήσεις</u>
<p>Οκνηρῶν δύο κοιμωμένων εἰσελθὼν τις κλέπτῃς τὸ σαγίον αὐτῶν ἔλαβε.</p> <p>τοῦ δὲ ἑνὸς νοήσαντος καὶ εἰπόντος πρὸς τὸν ἕτερον· «Ἀνάστα, δῖωξον αὐτόν», ἔφη·</p> <p>«Ἄφες· ὅταν ἔλθῃ λαβεῖν τὴν τύλην, κρατοῦμεν αὐτὸν οἱ δύο.»</p>	<p>ὁκνηρός, ἄ, ὄν = τεμπέλης</p> <p>τὸ σαγίον = χοντρός μανδύας, επανωφόρι</p> <p>ἔφη = εἶπε</p> <p>ἡ τύλη = το στρώμα κρατέω -ῶ = συλλαμβάνω</p>

1. Τι συμβαίνει, καθώς κοιμούνται οι δύο πρωταγωνιστές του ανέκδοτου;

- (i) Ακούγεται ένας δυνατός θόρυβος και σηκώνονται να δουν τι συμβαίνει.
- (ii) Εισβάλλει στο σπίτι τους ένας κλέφτης και παίρνει το πανωφόρι τους.
- (iii) Μπαίνει στο σπίτι τους μια γάτα και τρώει το φαγητό τους.

2. Ο ένας οκνηρός αντιλαμβάνεται τι συμβαίνει και φωνάζει στον άλλο οκνηρό «Ἀνάστα» (ρ. ἀνίσταμαι), δηλαδή...

- (i) «Αναστατώσου!»
- (ii) «Σταμάτα!»
- (iii) «Σήκω!»
- (iv) «Ανάσανε!»

3. «Ἄφες· ὅταν ἔλθῃ λαβεῖν τὴν τύλην, κρατοῦμεν αὐτὸν οἱ δύο»: Ο άλλος οκνηρός απαντά:

- (i) «Ἄσε τον. Όταν ἔρθει να πάρει το στρώμα μας, τον συλλαμβάνουμε και οι δυο μας!»
- (ii) «Συγχώρεσέ τον. Ἐνα πανωφόρι πήρε μονάχα· ας το κρατήσει!»
- (iii) «Κουνήσου κι εσύ. Ας αφήσουμε το στρώμα και πάμε να τον συλλάβουμε!»

4. Ποιο είναι το αστείο στο ανέκδοτό μας; Τι προκαλεί το γέλιο;

Δραστηριότητες

1. Βοήθησε τον κουρέα στο κούρεμα των άσχετων λέξεων, διαγράφοντας κάθε φορά τη νεοελληνική λέξη που δεν προέρχεται από την αρχαιοελληνική λέξη του κειμένου, η οποία σου δίνεται στην αρχή κάθε σειράς.

α) συνέθεντο:	(i) σύνθεση	(ii) σύνθετο	(iii) συνήθεια
β) άγρυπνήσαι:	(i) ξάγρυπνος	(ii) αγρυπνία	(iii) αγρός
γ) τηρήσαι:	(i) τυρί	(ii) επιτήρηση	(iii) διατηρητέο
δ) έλαχε:	(i) λαχτάρα	(ii) λαχνός	(iii) λαχείο
ε) έξυρην:	(i) ξυράφι	(ii) ξηρός	(iii) ξυρισμένος
στ) εύρων:	(i) εύρυθμος	(ii) ευρετήριο	(iii) εξεύρεση

2. α) Ποιες από τις λέξεις των ακόλουθων τίτλων διαδικτυακών δημοσιευμάτων ανήκουν στην ίδια οικογένεια λέξεων με το ρήμα *άνίσταμαι*; Κύκλωσέ τις!

- (i) **Ανάσταση για Έβερτον, γονάτισε την Άρσεναλ και έκανε δώρο στη Σίτι**

Σάββατο, 4/2/2023 - 16:28

f t in G+

- (ii) **Οι βροχές «ανασταίνουν» τα δέντρα του Πάρκου της Ακαδημίας (Φωτογραφίες, Βίντεο)**

Ειδήσεις > Κοινωνία > Οι βροχές «ανασταίνουν» τα δέν...

Γιάννος Λύτρας - 18.01.2017

- (iii) **Πάσχα: Αναστάσιμα έθιμα απ' όλη την Ελλάδα**

#TAGS • Ήθη και Έθιμα • Καλαμάτα • Κρήτη • Νησιά • Πάσχα • Πασχαλινό Τραπέζι • Πελοπόννησος • Σέρρες • Χαλκιδική

β) Τι σημαίνουν οι λέξεις που εντόπισες σε κάθε περίπτωση; Είναι κυριολεκτική ή μεταφορική η χρήση τους;

---

3. Ανάλυσε τις ακόλουθες λέξεις στα συνθετικά τους:

φιλόγελως: _____ + _____

συνοδεύοντες: _____ + _____

δύπνισεν: _____ + _____

είσελθών: _____ + _____

4. Ας γίνουν οι απαραίτητες συστάσεις! Συμπλήρωσε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος *εἰμί* στον ενεστώτα. Ακολουθώντας, μετάφερε τα ρήματα στον παρατατικό και στον μέλλοντα.

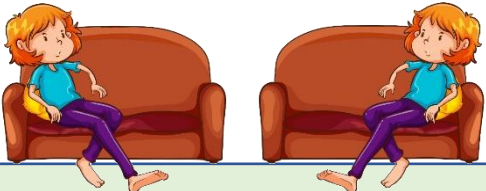
Ἐγὼ ὁ κουρεύς _____

Σὺ ὁ φαλακρὸς _____

Ἡμεῖς ὁ εὐτράπελος καὶ ὁ
σχολαστικός _____

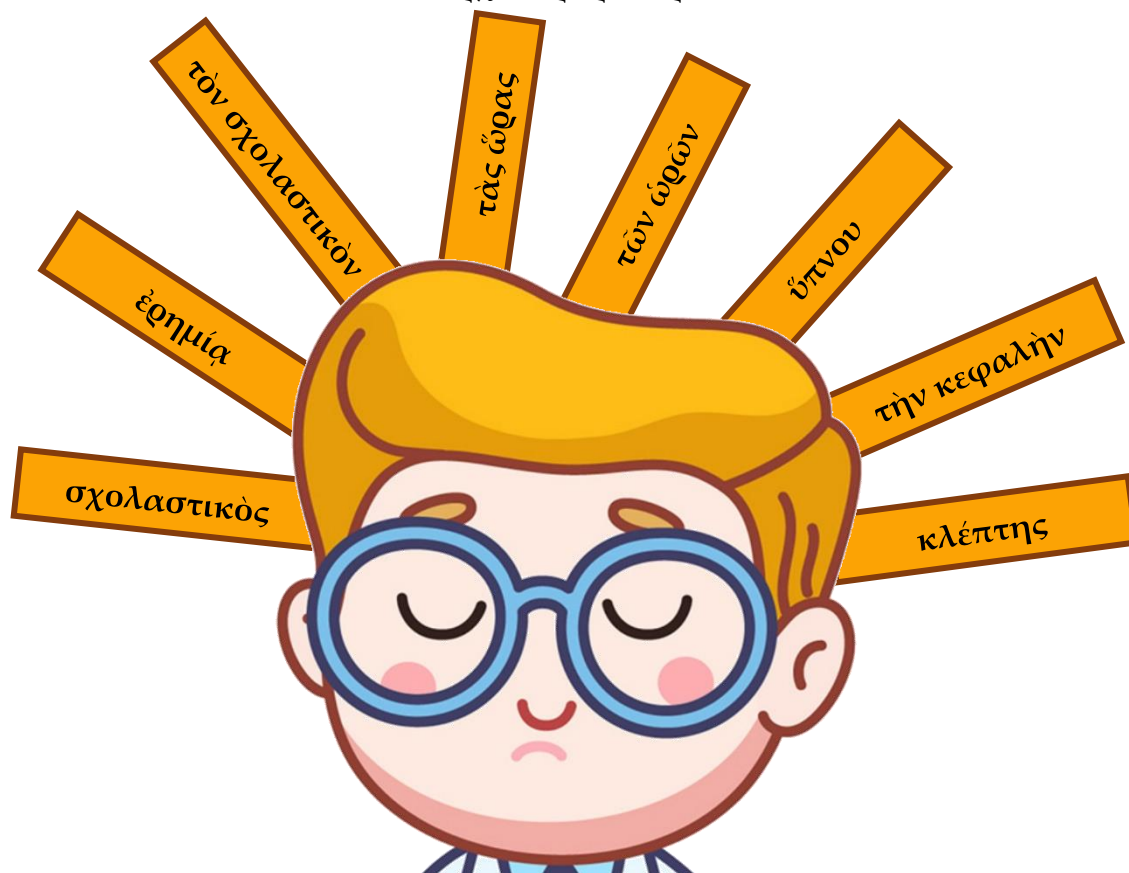
Οὗτοι οἱ ὀκνηροὶ _____

Ἐκεῖνος δ' ὁ κλέπτης _____

Παρατατικός	Μέλλοντας

5. α) Ας βοηθήσουμε τον πλακατζή κουρέα να ξυρίσει τον σχολαστικό! Χώρισε τα ουσιαστικά και ουσιαστικοποιημένα επίθετα που θα βρεις στο κεφάλι του σχολαστικού σε πρωτόκλιτα και δευτερόκλιτα, βάζοντάς τα στη σωστή θέση του πίνακα που ακολουθεί. Αν δεν υπάρχει άρθρο, πρόσθεσέ το!

Α' Κλίση		Β' Κλίση	
Ενικός αριθμός		Ενικός αριθμός	
Ονομ.		Ονομ.	
Γεν.		Γεν.	
Δοτ.		Δοτ.	
Αιτ.		Αιτ.	
Κλητ.		Κλητ.	

Πληθυντικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Ονομ.		Ονομ.	
Γεν.		Γεν.	
Δοτ.		Δοτ.	
Αιτ.		Αιτ.	
Κλητ.		Κλητ.	

β) Να προσθέσεις στα κελιά που έμειναν κενά τους ορθούς τύπους του ουσιαστικού ή ὥρα και του ουσιαστικοποιημένου επιθέτου ὁ σχολαστικός.

6. Ο κλέφτης άρπαξε και έκρουψε τις μετοχές των τριών ανεκδότων! Να εντοπίσεις στο παρακάτω κρυπτόλεξο τις δεκατέσσερις (14) μετοχές των κειμένων και να γράψεις την καθεμιά δίπλα από το ρήμα, από το οποίο προέρχεται. Γράψε τις μετοχές με μικρά γράμματα, τόνους και πνεύματα!

Κ	Ε	Ι	Σ	Ε	Λ	Θ	Ω	Ν	Τ	Ε	Ρ
Π	Λ	Α	Ν	Η	Θ	Ε	Ι	Σ	Κ	Ι	Μ
Λ	Ε	Γ	Ι	Κ	Ο	Λ	Ν	Ι	Α	Π	Ε
Η	Ψ	Η	Χ	Ω	Ν	Ω	Ο	Ω	Θ	Ο	Ι
Ρ	Ο	Ε	Υ	Τ	Ο	Ν	Η	Π	Ε	Ν	Ν
Ω	Ι	Υ	Ν	Ω	Β	Τ	Σ	Ω	Υ	Τ	Α
Θ	Ν	Ρ	Ο	Λ	Ε	Φ	Α	Ν	Δ	Ο	Ν
Ε	Ρ	Ω	Τ	Η	Σ	Α	Ν	Τ	Ο	Σ	Τ
Ι	Ο	Ν	Ι	Α	Μ	Ω	Τ	Ψ	Ν	Υ	Ε
Σ	Υ	Ν	Ο	Δ	Ε	Υ	Ο	Ν	Τ	Ε	Σ
Ω	Χ	Ι	Ρ	Ε	Ν	Λ	Σ	Ο	Α	Λ	Κ
Ν	Τ	Κ	Ο	Ι	Μ	Ω	Μ	Ε	Ν	Ω	Ν

(έ)θέλω → _____

εισέρχομαι → _____

έρωτῶ → _____

εύρίσκω → _____

καθεύδω → _____

κοιμῶμαι → _____

λέγω → _____

μένω → _____

νοῶ → _____

πλανῶμαι → _____

πληροῦμαι → _____

σιωπῶ → _____

συνοδεύω → _____

ψήχω → _____

7. Παρατήρησε προσεκτικά τους ρηματικούς τύπους μετεωρισθῆναι, πληρωθειςῶν και πλανηθείς που συνάντησες στο πρώτο ανέκδοτο. Μπορείς να αναγνωρίσεις τη διάθεσή τους; Κύκλωσε τη σωστή απάντηση και αιτιολόγησέ την προφορικά!

- (i)** Ενεργητική   **(ii)** Μέση   **(iii)** Παθητική   **(iv)** Ουδέτερη

8. α) Το σταυρόλεξο του φαλακρού! Να συμπληρώσεις τα κενά στον ακόλουθο πίνακα με τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται παρακάτω. Στη σκιασμένη στήλη θα σχηματιστεί μια λέξη συνώνυμη του όρου *φαλακρός*, την οποία συνάντησες ήδη σε ένα από τα ανέκδοτα που διδάχθηκες.

α .															
β .															
γ .															
δ .															
ε .															

α. ψήχων: Να γράψεις το α' πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα της ίδιας φωνής.

β. διώπνισεν: Να γράψεις το α' ενικό πρόσωπο στην οριστική παρατατικού της ίδιας φωνής.

γ. πλανηθείς: Να γράψεις το γ' πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική αορίστου της ίδιας φωνής.

δ. συνοδεύοντες: Να γράψεις το απαρέμφοτο ενεστώτα της ίδιας φωνής.

ε. φυλάξαι: Να γράψεις το β' ενικό πρόσωπο στην οριστική μέλλοντα της ίδιας φωνής.

β) Ψιλός ή ψηλός; Κύκλωσε τη σωστή λέξη.

- i. Συγγνώμη! Δεν έχω να σου χαλάσω δεκάευρο. Δεν κρατώ ψιλά/ψηλά.
- ii. Δεν φτάνω το βιβλίο! Είναι πολύ ψιλά/ψηλά.
- iii. Για τις ανάγκες του ρόλου έκανε πολύ ψηλή/ψιλή τη φωνή της.
- iv. Το λευκαρίτικο κέντημα είναι ψιλοδοουλειά/ψηλοδοουλειά.
- v. Πάρε ομπρέλα! Έξω ψηλοβρέχει/ψιλοβρέχει!
- vi. Η αποψήλωση/αποψίλωση των δασών επηρεάζει το οικοσύστημα.
- vii. Το σιτάρι είναι ψιλοαλεσμένο/ψηλοαλεσμένο.
- viii. Είναι ψιλόσωμος/ψηλόσωμος και γεροδεμένος.

9. Να επιλέξεις την ορθή απάντηση.

α) τις κλέπτης τὸ σαγίον αὐτῶν ἔλαβε

Υποκείμενο του ρήματος ἔλαβε είναι ο όρος:

- (i) κλέπτης
- (ii) τὸ σαγίον
- (iii) αὐτῶν

β) τις κλέπτης τὸ σαγίον αὐτῶν ἔλαβε

Αντικείμενο του ρήματος ἔλαβε είναι ο όρος:

- (i) κλέπτης
- (ii) τὸ σαγίον
- (iii) αὐτῶν

γ) ὅταν ἔλθῃ λαβεῖν τὴν τύλην

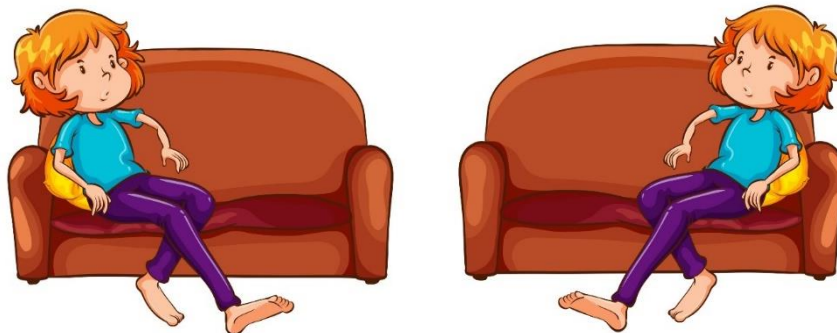
Ὡς υποκείμενο του ρήματος ἔλθῃ (υποτακτική) εννοείται:

- (i) ὁ ὀκνηρός
- (ii) τὸ σαγίον
- (iii) ὁ κλέπτης

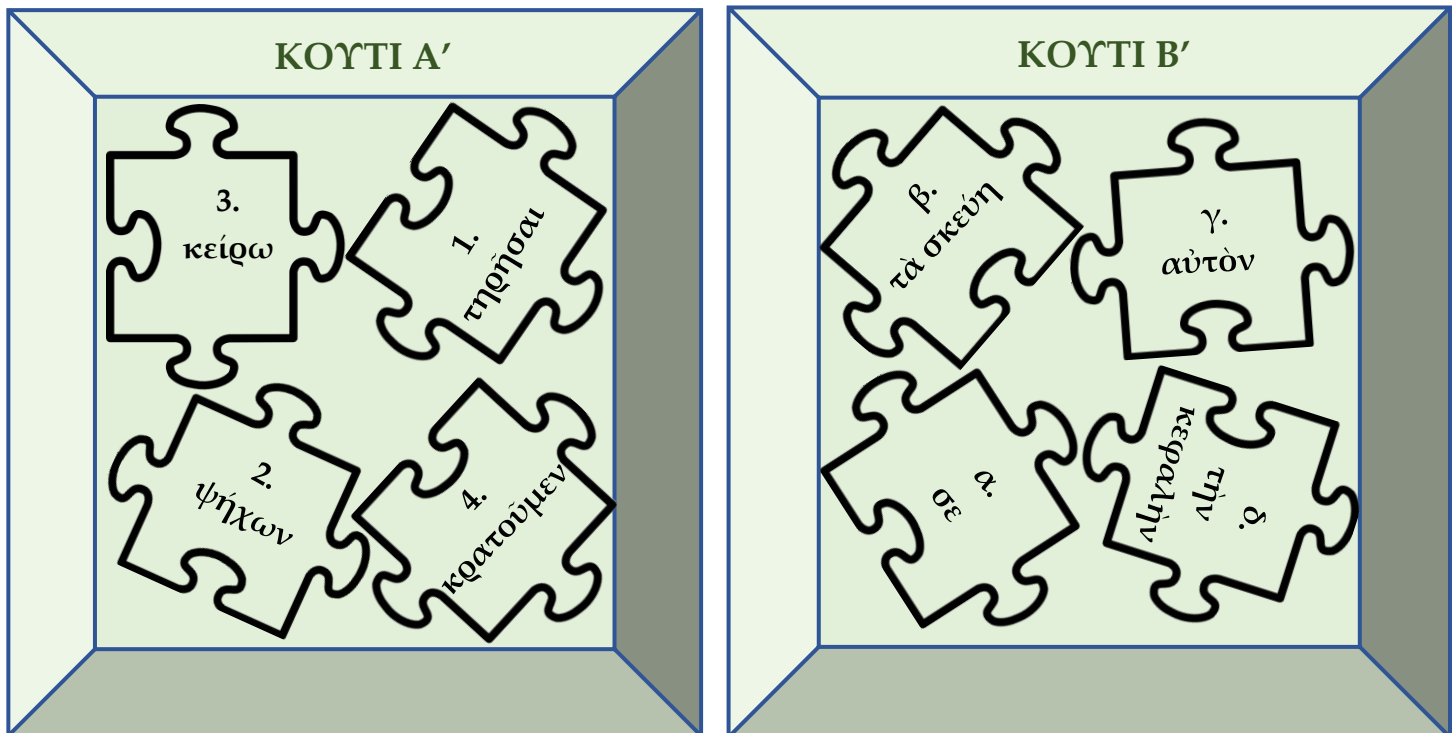
δ) ὅταν ἔλθῃ λαβεῖν τὴν τύλην

Ο όρος τὴν τύλην είναι:

- (i) Αντικείμενο του ρήματος ἔλθῃ
- (ii) Αντικείμενο του απαρεμφάτου λαβεῖν
- (iii) Υποκείμενο του απαρεμφάτου λαβεῖν

10. Το παζλ των αντικειμένων! Ποιο από τα κομμάτια του παζλ στο κουτί Β' λειτουργεί συντακτικά ως αντικείμενο στον καθένα από τους ρηματικούς τύπους του κουτιού Α', σύμφωνα με τα κείμενα που εξετάσαμε; Ένωσε σωστά τα κομμάτια του παζλ!

1. τηρήσαι	2. ψήχων	3. κείρω	4. κρατούμεν

11. Σχολαστικός καὶ φαλακρὸς καὶ κουρεὺς...συνέθεντο πρὸς τέσσαρας ὥρας ἀγρυπνήσαι

α) Τι είδους απαρέμφατο είναι το ἀγρυπνήσαι, ειδικό ή τελικό;

_____

β) Ποιοι «συμφώνησαν» και ποιοι θα «βγάλουν βάρδια» ανά τέσσερις ώρες; Πρόκειται για το ίδιο ή διαφορετικά πρόσωπα; Συμπλήρωσε το υποκείμενο στα Αρχαία Ελληνικά.

συνέθεντο: _____

ἀγρυπνήσαι: _____

γ) Επομένως, ποιο συντακτικό φαινόμενο αναγνωρίζεις; Ταυτοπροσωπία ή ετεροπροσωπία;

_____

12. α) ὥς δὲ ἔλαχε τῷ κουρεῖ πρώτῳ φυλάξαι, μετεωρισθῆναι θέλων, τὸν σχολαστικὸν καθεύδοντα ἔξυρεν

Ποια ἀπὸ τὶς παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις ἀποδίδει καλύτερα τὸ νόημα τῆς μετοχῆς θέλων στα Νέα Ἑλληνικά; Κύκλωσέ την!

- (i) Ὄταν ἠθελε
- (ii) Ἐπειδὴ ἠθελε
- (iii) Ἀν καὶ ἠθελε

Ἐπομένως, ἡ μετοχὴ θέλων εἶναι συντακτικὰ (ἐπιρρηματικὴ) _____ μετοχή.

β) Στὴν ἐρώτηση τοῦ κουρέα «Πῶς σε κείρω;», ὁ εὐτράπελος πελάτης ἀπαντᾷ «Σιωπῶν». Ποια ἀπὸ τὶς παρακάτω ἐπιλογές ἀποδίδει καλύτερα τὸ νόημα τῆς μετοχῆς; Κύκλωσέ την!

- (i) Ὄταν σιωπήσεις
- (ii) Παρόλο που σωπαίνεις
- (iii) Σιωπώντας

Ἐπομένως, ἡ μετοχὴ σιωπῶν εἶναι συντακτικὰ (ἐπιρρηματικὴ) _____ μετοχή.

13. α) Οἱ λέξεις ἔχουν ἀνακατευτεῖ! Νὰ τὶς βάλεις στὴ σωστὴ σειρὰ, ὥστε νὰ σχηματίσεις στα Αρχαία Ἑλληνικά τὴν περίοδο «Ὁ κουρέας ξύρισε τοὺς οκνηροὺς, καθὼς κοιμούνταν, καὶ πήρε τὸ επανωφόρι τοὺς».

ἔλαβε	ὁκνηροὺς	Κουρεὺς	καὶ	τοὺς
αὐτῶν	σαγίον	ἔξυρεν	τὸ	καθεύδοντας

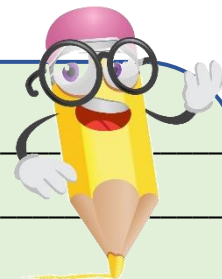

β) Φτιάξε, τώρα, το δικό σου σύντομο ανέκδοτο στα Νέα Ελληνικά ή, αν θέλεις, στα Αρχαία Ελληνικά, συμπεριλαμβάνοντας την παραπάνω πρόταση!

14. Διάβασε τις παροιμίες της Στήλης Β' και τα ανέκδοτα της Στήλης Γ' και αποφάσισε με ποιο από τα αρχαιοελληνικά ανέκδοτα που διδάχθηκες θα ταίριαζαν πιο πολύ. Κάνε την αντιστοίχιση!

Στήλη Α' Τίτλοι αρχαιοελληνικών ανεκδότων	Στήλη Β' Παροιμίες	Στήλη Γ' Παράλληλα ανέκδοτα
1. Σχολαστικοί	(α) «Το έξυπνο πουλί από τη μύτη πιάνεται.»	(i) Ήταν δύο τεμπέληδες, μα πάρα πολύ τεμπέληδες. Βαριόντουσαν να κουνήσουν το πόδι τους. Κάποια μέρα έπρεπε να πάνε κάπου. Κατεβαίνουν τα σκαλιά της πολυκατοικίας και κάνουν νόημα σε ένα ταξί, το οποίο σταματά πέντε μέτρα πιο κάτω. Τότε λέει ο ένας: - Όχι, ρε! Σταμάτησε εκεί που θέλαμε να πάμε! Πηγή: https://asteiakia.gr/anekdota/oi-tempelides2
2. Εὐτράπελοι (φλύαρος κουρεύς)	(β) «Καλό είν' το καθιστό, μα σαν την ξάπλα όχι!»	(ii) Ο Ιπποκράτης, ένας σπουδαίος ρήτορας, ζήτησε από τον Κάρφωνα, που ήταν φλύαρος και ήθελε να σπουδάσει κοντά του, διπλό μισθό. Όταν ρωτήθηκε από τον υποψήφιο μαθητή του γιατί ζητά διπλό μισθό, είπε: «Έναν μισθό για να μάθεις να ομιλείς και έναν για να μάθεις να σιωπάς». Πηγή: https://www.sostis.gr/blog/item/380-h-areth-ths-siwphs
3. Ὀκνηροί	(γ) «Η σιωπή είναι χρυσός.»	(iii) Ένας ψευτοδιανοούμενος έπιασε πρόσφατα δουλειά σε καφετέρια και υποδέχεται τον πρώτο πελάτη: – Έναν εσπρέσο. – Α... Δεν έχει εσπρέσο, έχει χαλάσει η μηχανή... – Εντάξει, λοιπόν, τι έχει; – Δεν ξέρω τι έχει, την πήγαν στον μάστορα!!! Πηγή: https://www.polygelio.gr/%cf%83%cf%85%ce%bd%cf%84%ce%bf%ce%bc%ce%b1-%ce%b5%ce%be%cf%85%cf%80%ce%bd%ce%b1-%ce%b1%ce%bd%ce%b5%ce%ba%ce%b4%ce%bf%cf%84%ce%b1/ (Διασκευή)

1. Σχολαστικοί	2. Εὐτράπελοι	3. Ὀκνηροί
_____	_____	_____

